

Nr 7

Konstitutionsutskottets betänkande dels med uppgift på ett vilande förslag till grundlagsändring, avseende tryckfrihetsförordningens bestämmelser om skymfande av rikssymbol m. m., dels i anledning av motion i detta ämne vid årets riksdag.

Ärendet

Vid 1970 års riksdag antogs som vilande ett förslag till ändrad lydelse av 6 kap. 2 §, 7 kap. 4 § samt 10 kap. 10 och 12 §§ tryckfrihetsförordningen, enligt vilka bl. a. straffbestämmelserna för skymfande av rikssymbol, brott mot trosfrihet samt sårande av tukt och sedlighet skulle utgå. Detta förslag, som framgår av bilaga, anmäls härmed för riksdagen.

Under den allmänna motionstiden vid årets riksdag väcktes av herr Hernelius (m) motionen nr 535 med hemställan »att riksdagen förkastar de förra året som vilande antagna förslagen till ändringar i tryckfrihetsförordningen angående 1. skymfande av rikssymbol; 2. brott mot trosfrihet; 3. sårande av tukt och sedlighet». Motionens främsta syfte uppges vara att påminna om att votering kan förväntas i kammaren. Motionen har av kammaren hänvisats till konstitutionsutskottet.

Utskottet

Utskottet hänvisar beträffande det vilande grundlagsändringsförslaget till propositionen 1970: 125 och sitt eget utlåtande 1970: 39, i vilket utskottet tillstyrkte förslaget. Reservationer avgavs i olika punkter mot förslaget, bl. a. beträffande upphävandet av straffbestämmelser. Riksdagen antog det av utskottet tillstyrkta förslaget som vilande. Den motion i frågan, som väckts vid årets riksdag, avser att förslaget skall förkastas. Den slutliga behandlingen av vilande förslag till grundlagsändring innebär enligt riksdagsordningen, att riksdagen — efter en anmälan av konstitutionsutskottet, vilken innebär en expeditionsåtgärd som företas enligt praxis utan föreskrift i grundlag eller annan författning — på framtällda propositioner beslutar om antagande eller förkastande. Det av motionären framtällda yrkandet kommer under riksdagens prövning redan på grund av riksdagsordningens föreskrifter och behöver därför inte föranleda någon särskild åtgärd. Utskottet gör nu ej heller något eget uttalande i fråga om det vilande förslagets antagande eller förkastande.

Utskottet får

1. anmäla det vilande förslag till ändring av 6 kap. 2 §, 7 kap. 4 § samt 10 kap. 10 och 12 §§ tryckfrihetsförordningen, som framgår av *bilaga* till detta betänkande;
2. hemställa att motionen nr 535 — under hänvisning till vad ovan anförts — inte föranleder någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 3 februari 1971

På konstitutionsutskottets vägnar

GEORG PETTERSSON

Närvarande: herrar Pettersson i Visby (s), Larsson i Luttra (c), Henningsson (s), Hernelius (m), Boo (c), Johansson i Trollhättan (s), Ahlmark (fp), Mossberg (s), Pettersson i Örebro (c), Andersson i Stockholm (s), Svensson i Eskilstuna (s), Bergqvist (s), Schött (m), Gustavsson i Ängelholm (s) och Molin (fp).

Särskilt yttrande

av herrar Ahlmark (fp) och Molin (fp): se KU 1971: 6.

BILAGA

Förslag till
ändring i tryckfrihetsförordningen¹

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 kap.

2 §.

Utan hinder av denna förordning gälle om *spridning* bland barn och ungdom av tryckt skrift, som genom sitt innehåll kan verka förråande eller eljest medföra allvarlig fara för de ungas sedliga fostran, vad i lag är stadgat.

Utan hinder av denna förordning gälle vad i lag är stadgat för *det fall att någon*.

1. *förevisar pornografisk bild på eller vid allmän plats genom skyltning eller annat liknande förfarande på sätt som är ägnat att väcka allmän anstöt eller utan föregående beställning med posten sänder eller på annat sätt tillställer någon sådan bild;*

2. bland barn och ungdom *spri-*
der tryckt skrift, som genom sitt innehåll kan verka förråande eller eljest medföra allvarlig fara för de ungas sedliga fostran.

Beträffande spridande — — — — — i lag.

7 kap.

4 §.²

Med beaktande — — — — — under 4;

6. ärekränkning mot Konungen eller annan medlem av konungahuset eller mot regent som är satt i Konungens ställe *eller skymfande av Sveriges flagga eller vapen eller annat dess höghetstecken;*

6. ärekränkning mot Konungen eller annan medlem av konungahuset eller mot regent som är satt i Konungens ställe;

7. förolämpning mot — — — — — hans befattning;

8. *skymfande av främmande makts flagga, vapen eller annat dess höghetstecken;*

9. uppvigling, varigenom — — — — — allmänna angelägenheter;

12. hot, förtal eller smädelse mot folkgrupp med viss härstamning eller trosbekännelse;

12. hot, förtal eller smädelse mot folkgrupp med viss härstamning eller trosbekännelse; *eller*

¹ Omtryckt 1965: 818.

² Beträffande ytterligare ändring av 4 § 12, se KU 1971: 5. Om riksdagen antar båda ändringsförslagen får 4 § 12 följande lydelse: »12. hot mot eller missaktning för folkgrupp av viss ras, med viss hudfärg, av visst nationellt eller etniskt ursprung eller med viss trosbekännelse; eller».

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

13. *skymfande av sådant som av svenska kyrkan eller annat, här i riket verksamt trossamfund hålles heligt;*

14. *förfarande som sårar tukt och sedlighet; eller*

15. ärekränkning mot enskild person.

15. ärekränkning mot enskild person.

Med ärekränkning — — — — — mot honom.

10 kap.

10 §.

Tryckt skrift, som uppenbart innefattar enligt 7 kap. 4 § straffbart brott mot tukt och sedlighet, må efter beslut av polismyndighet i avbidan på förordnande om beslag tagas i förvar. Är fara i dröjsmål, må även utan sådant beslut åtgärd, som nu sagts, vidtagas av polisman; anmälan därom skall dock skyndsamt göras hos polismyndigheten, vilken har att genast pröva, om skriften skall kvarbliva i förvar.

(Denna paragraf utgår.)

12 §.

Då enligt 10 eller 11 § beslut meddelats angående tryckt skrifts tagande i förvar, skall anmälan därom jämte ett exemplar av skriften, så snart ske kan, överlämnas till chefen för justitiedepartementet.

Då enligt 11 § beslut meddelats angående tryckt skrifts tagande i förvar, skall anmälan därom jämte ett exemplar av skriften, så snart ske kan, överlämnas till chefen för justitiedepartementet.